

Téereb Dañeel — Nimeru Juroom-ñeent-fukk ak Juroom-benn

Noflaay ak Doxalin gi

Jeff Pippenger

2024-01-10

Kan la mooy jàngal xam-xam? Te kan la mooy may mu xam ndigël? Ñi ñu dindi ci meew mi, te ñu jële leen ci sënna ya. Ndaxte ndigël war na nekk ci kaw ndigël, ndigël ci kaw ndigël; rëdd ci kaw rëdd, rëdd ci kaw rëdd; fii tuuti, fale tuuti. Ndaxte ci lammiiñ yu wax ak jafe-jafe ak làkk wu wuute la di wax ak xeet wii. Ñoom la waxoon ne: Lii mooy noflaay bi ngeen di noppaliku ci ñi sonn; te lii mooy fres gu sell gi. Waaye bëggüñu woon dégg. Waaye kàddug Aji Sax ji nekkoon na ci ñoom ndigël ci kaw ndigël, ndigël ci kaw ndigël; rëdd ci kaw rëdd, rëdd ci kaw rëdd; fii tuuti, fale tuuti; ngir ñu dem, daldi daanu gannaaw, ba ñu damm, te ñu bàyyiku ci piège, te ñu jàpp leen. Kon nag dégluleen kàddug Aji Sax ji, yéen nit ñi di réer, ñi jiite askan wii nekk Yerusaleem. Ndaxte wax ngeen ne: Nun def nanu kóllère ak dee, te ak safara nu ànd ci déggoo; bu yar ba di wal jáll, du nu dikkal; ndaxte fen def nanu ko sunu kërga, te suufu woroomul la nu làqu. Moo tax Aji Boroom bi ne nii: Xool-leen, maa ngi samp ci Siyon ab doj ngir nekk tëmbër, doj bu ñu natt, dojub wet gu am njariñ, tëmbër gu wóor; ku gëm du gaaw. Dinaa teg àtte ci rëdd, ak njub ci filàmb; te tawu dox dana xáll kërga gu fen yi, te ndox yi dinañu lab kër ga ñu làquwoon. Te seen kóllère ak dee dina ñàkk doole, te seen déggoo ak safara du taxaw; bu yar ba di wal jáll, kon dees na leen doon. Esayi 28:9–18.

Ci atum 1863, góor yu ñakk tegu ci Yerusaleem yi doon nguuru, tàmbalee nañu liggéey gu taxaw ci sèppar yéppar yu Miller ak wuutu leen ak xalis yu dëgërul ak yéppar yu fen. Ci loolu, ñoom “def nañu kóllère ak dee,” “def nañu fen” seen “rawukaay,” te “nëbbu” “ci fen.” Waaye war nañu leen a nattu ak xebara bés bu mujj bi ci “ndeqtal” ak “yëngu-yaramal,” yi Piyeer wax ci téereb Jëf ya.

Waaye yëf yooyu, yi Yàlla waxoon lu jiitu jaarale ko ci gémmini yépp ay yonentam, ne Almasi bi dina sonn, mu matale na ko noonu. Tuubleen nag te dellu, ngir seeni bàkkaar ñu far leen, ba jamono yi ngëneel ak yeesal di ñëw jóge ci kanamu Boroom bi; te mu yónni Yeesu Almasi bi, mi ñu jébbaloon leen ba noppi: kooku, asamaan war naa ko daldi teg ba kera jamono yi yépp di dellusi ci seen naataange, yi Yàlla waxoon jaarale ko ci gémmini yépp ay yonentam yu sell yi, li dale ca njàlbéenug àddina. Ndaxte Musaa waxoon dégg baay yi ne: “Boroom seen Yàlla dina leen taxawal ab yonent ci seen bokk, mel ni man; moom ngeen koy déglu ci lépp lu mu leen wax. Te dina am ne, képp ku déggulul yonent boobu, dees na ko dagge ci biir nit ñi.” Waaw, te itam yonent yépp, dale ca Samuel ak ñi ko topp, ñépp ñi waxoon, yégle nañu itam mbirum fan yii. Jëf ya 3:18–24.

Piyeer mooy wone ne yonent yi ñépp waxoon nañu ci jamono yi ñuy yeesal ak taw gu mujj gi, te Esayi mi ngi firndeel mbooloo bi dàq yeesal yu mujj yi, yi am ci njeexital àtteb seetkat bi, bi ñu di far bàkkaar, te taw gu mujj gi di wàcc. Ca jamono jooju, mbooloo bi sàkk kóllère bu dee, bi Esayi di wax ci moom, ni Piyeer waxe, “dees na leen alag ci biir askan wi.” Rakk bu jigéen White dina

wax lu bari ci wàxtu woowu sax, mooy noflaay ak yeestal bi Esayi wax.

“Malaka mi bokk ci yégleb ndigalub ñetteelu malaka bi dina leeral suuf sépp ak ndamam. Fii dañuy wax ci jëf ju yaatu àddina bépp, te am doole ju ñu masul a gis. Yëngu-yëngu ngëm gu ñëw ga ci at yi 1840–44 nekkoon na feeñ gu tedd ci dooley Yàlla; ndigalub njëkkëru malaka bi yegoon na ba ci bépp taxawaayu misioneer ci àddina, te ci yenn réew amoon na fa bëgg-bëgg gu mag ci mbirum diine, gu gëna mag lépp lu ñu mas a seede ci benn réew gannaaw Coppiteg xarnub fukki at ak juróom-benni; waaye loolu lépp dees na ko weesu ci yëngu-yëngu gu réy te am doole, gi war a am ci suufu mujj gi, mooy artu mujj gi ci ndigalub ñetteelu malaka bi.

“Liggéey bi dina mel ni bu Bésub Pentekot bi. Naka lañu joxe woon ‘taw bu njëkk bi’, ci tuurug Xel mu Sell mi ca ubiteg xibaar bu baax ba, ngir sababal jógug pepp wu am solo wi, noonu itam dinañu joxe ‘taw bu mujj bi’ ci njeexitalam ngir ñor mboob mi. ‘Kon dinañu xam, su nu saxee ci xam Boroom bi: génneem waajal nañu ko ni suba; te dina ñëw ci nun ni taw, ni taw bu mujj ak taw bu njëkk ci suuf si.’ Ose 6:3. ‘Bégleen nag, yéen doom Siyon, te bég ci Aji Yàlla seen Yàlla: ndaxte jox na leen taw bu njëkk bi ci nattal wu yoon; te dina wacceel seen kaw taw, taw bu njëkk bi, ak taw bu mujj bi.’ Yoel 2:23. ‘Ci fan yu mujj yi, Yàlla nee na, dinaa tuur sama Xel ci kaw ñépp.’ ‘Te dina am ne, képp ku woowe turu Boroom bi, dina mucc.’ Jëf ya 2:17, 21.”

“Liggéey gu mag ci xebaar bu baax bi du jeex ak wone yu néew dooley Yàlla yi muñu woon ci yàmbug ubbi gi. Kàdduy wax jëm ci lu ñëw te matoon ci tuurug tawu njëkk bi ca ubbitu xebaar bu baax bi, dinañu dellu a mat ci tawu mujj bi ci jeexitalam. Fii la nekk ‘jamonoy yeestal gi’ yi ndaw li Yàlla bi Piyeer doon séentu bi mu waxee ne: ‘Tuubleen nag te dellu ci Yàlla, ngir seeni bàkkaar far, ba jamonoy yeestal gi ëppóo ak kanamu Boroom bi; te dina yónnee Yeesu.’ Jëf ya 3:19, 20.” The Great Controversy, 611.

Nattu bi dajale mi ngi sukkandiku ci metodoloosig taw bu mujj bi, ni ko tegtalee ci wax ju nekk “rëdd ci kaw rëdd.” Baatu nattu bi dañuy yónnee ko jaarale ko ci sàmmkat yu bokk ci “beneen làkk,” te ñoom dañu leen tegtale ni ñuy am “tuñi yu làqu.” Baatu nattu bu taw bu mujj bi dañu koy yónnee jaarale ko ci sàmmkat yu ñu yarul woon ci metodoloosig Protestante yu apostat ak Katolisig, bi Adventism jëfandikoo ci biir doxalinu fippu-ginnaawam ba ci ay jaar-jaaram.

“Jamono jégee siiwul ba nattu bi dina dikk ci bépp bakkan. Màndargay rab wi dees nañu koy di sax ci sunu kaw. Ñi joxee seen bopp ndànk-ndànk ci la àddina laaj te ànd ak aada yi àddina di topp, duñu ko gis muy lu jafe ngir déggal kilifay yi am kàttan, gën a teg seen bopp ci ñaawal, toroxte, këràm bu ñu leen di xutal, ak dee. Xare bi nekk na ci diggante ndigali Yàlla ak ndigali nit ñi. Ci jamono jii, wurus wi dina weesu ak xott wi ci biir mbooloom Yàlla. Ragal Yàlla gu dëgg dina leer xér, feeñu ak melokaanam ak taaram buy nax dinañu feeñ a wuutu. Biddéew yu bare yi nu daan màggal ndax seen leer, bu boobaa dinañu dee ci lëndëm. Mbind mi, niir niir, dina yéeg ba ngelaw yóbbu ko, sax ci bérab yi nu daan gis ne duñu woon ludul suuf su fees ak pepp wu baax. Bépp ku sol yérey màggalu kër Yàlla, waaye solul njubtey Almasi, dina feeñ ci rusug rafetul te barey boppam.”

«Bu garab yu amul doomul ñi gën a jëfandikoo suuf, bu mbooloom bokk na yu dëggadiñu ñu taxawale ak ñi dëgg, kon ñi nëbb woon dinañu feeñ ci kanam nit ñi, te ak hosanna dinañu

taxaw ci biir màndarga Almasi bi. Ñi nekkoon ñu ragal te amul woon kóolute ci seen bopp, dinañu wone seen bopp waziir ngir Almasi ak dëggam. Ñi gën a néew doole te di yëngatu ci biir kerk bi dinañu mel ni Daawuda — ñu bëgg a def te jàmbat. Li gën a guddi ngir nit ñi Yàlla, noonu la biddéew yi gën a leer. Seytaane dina sonal ñi takku ci ngëm bu metti; waaye, ci turu Yeesu, dinañu génn ci loolu ñuy boroom ndam lu ëpp ndam. Noonu la kerk Almasi bi di feeñ, “rafet ni weer wi, set wecc ni jant bi, te ragal ni mbooloom xarekat yu yor màndarga.”»

“Gërmi dëgg gi ci dëgg, yi jëfandikoo ngir yégle xebaar bu baax di ji, dinañu sax ci suuf, tàmbalee meññ te sàqq ay meññeef. Baken yi dinañu nangu dëgg gi, te dinañu muñ fitna, di sant Yàlla ndaxte ñu man a sonn ngir Yeesu. ‘Ci àddina bii dangeen a am fitna; waaye takkleen seen xol, man daan naa àddina bi.’ Bu yaru musiba mu réy mi di jaare ci suuf si, bu peñ mi di setal toolu Yàlla, Yàlla dina nekk ndimbalul ay nitam. Njàngat yi Seytaane jël ngir taxawal leen fu kawé, man nañu yékk; waaye ngëmug ñi sell te a wecc du ragal.”

“Eliyaa jël Elisa ci bey bi te sànni ci moom mbubbam mu sellaloo. Woote bi ngir liggéey bu mag bii te am solo loolu, ñu ko jox góor yu am xam-xam ak daraja; su ñooñu nekkoon ndaw ci seen bopp te wóolu bu baax ci Boroom bi, Moom dina leen teraloon ngir yóbbu bëndam ci ndam ba ci ag njáll. Waaye ñu tàggook Yàlla, jébbalu ci dooley àddina, te Boroom bi bañ leen.

“Ñu baree yékkati nañu xam-xam, te sànni seen xel ci Yàlla ju xam-xam. Loolu nag nekku woonul ci mbooloom gëmkat yi ca jamonoy sell gi gëna set.”

“Yàlla dina def benn liggéey ci sunu jamono, bu ñu néew rekk di ko yaakaar. Dina yékkati te kaweel ci sunu biir ñi ñu jàngal gën a ci ngir xëyitu Ay Xelum ju Sell jii, gën a ci njàngum biti buy jóge ci kër-yu jàngukaay yu xam-xam. Biiir ak jumptukaay yooyu waru ñu leen xeeb walla daan leen; Yàlla moo leen sant, waaye man nañu joxe rekk mello yu biti yu yelloo. Yàlla dina wone ne moom du sukkandiku ci nit ñi am njàng te fees ak seen bopp.” Testimonies, volume 5, 81, 82.

“Mbett mu bari” bi mooy misaal bu yoonu Dibeer buy tàmbalee ci waxtu yëngu-yëngu su mag si ci Peeñu 11. Mu ngi tegu ci jamono nattu yoonu Dibeer buy yokkante ndànk-ndànk.

“Réew yu dëkkandoo yi dinañu topp royukaayu États-Unis. Doonte mooy jiite, waaye benn jafe-jafe boobu dina dal sunu nit ñi ci bépp bérab ci addina bi.” Testimonies, volume 6, 395.

Tuuti yoonu Dibéerbi, xalis yu soppiku yi ci gëntu Miller dañuy lembeel ci palanteer bi, ni Adwentist yi di Laodicee ñuy tufli génne ci gëmminu Boroom bi. Gannaaw loolu, ñu yékkati mbooloo mi muy ràññee, “rafet ni weer wi, set wecc ni jant bi, te tiitlu ni xarekat yu yor ràkkaay”. Bataaxalu Esayi bi jóge ci “làkk wu nekkul woon seen bos” ak ci “tuuti wax yu tëj”, moo tekki ñi ñu yékkati te màggal leen, te ñi ñuy jàngal ndawtal Xelum Yàlla ji, waaye du jaangale gu bitim-rew gu bokk ci kër-yu-jàng yu xam-xam. Naankat yi ci Efrayim duñu matale nattu bi di “rëdd ci rëdd,” ndax xelu seeni boroom xam-xam jeexna. Yonent ci ñoom mujj na mel ni téere bu ñu tëj.

Jàngoro ji, ci li Piyeer waxe ne yonent yi yépp dale ci Samiyel dañoo wax ci moom, di joxe ay misaal yu bari ci ni ñuy alag Adventist yi di bañ yégle gu mujj gi ñuy wax taw gu mujj gi; waaye dee baat bi ñuy daj ci ndigalu Dibéer bi, du dee bu yaram, waaye dee bu xel la, te moom ànd ak

xam-xam bu leer ne dañoo réer ba fàww, ni ko ñu teg ci misaalu janq yi amul xel, ñi ci téere Amos yeewu ba xam ne dañoo réer.

Xoolleen, bés yi ñëw na, la Boroom bi Yàlla wax, ba may yónnee xiif ci réew mi, waaye du xiifub mburu, mbaa mar ngir ndox, waaye ngir dégg ay waxi Boroom bi; te ñuy wër géej ba ci beneen géej, te dale ci bëj-gànnar ba ca penku, ñuy daw fi ak fa ngir seet kàddug Boroom bi, te duñu ko gis. Ca bés boobu, janq yu rafet yi ak waxambaane yi dinañu daanu ndax mar. Ñi giñ ci bàkkaar Samariya, te naan: “Sa yàlla, éey Dan, dund na”; ak: “Aadab Beerseba dund na”; ñoom sax dinañu daanu, te duñu dékkuati mukk. Amos 8:11–14.

Gannaaw ba mu waxee ci waxtu yoonu Dibéer ak melokaanu “yar wu di dajale,” Esayi dellu ci tiit ak xolbët gu sax ci ñi fasoon kóllère ak dee.

Te seen ak dee ak dee, deesuloo ko ag dee ak setane du saxul, te seen jàppante gi ngeen am ak saafara du taxaw; bu yar gu baax bi jaarée, kon dina leen daan ba tàbb ci suuf. Bu mu tàmbalee génn, dina leen jël; ndaxte suba ak suba dina jaar, bëccëg ak guddi; te xam rekk wax ji dina doon mbugal. Isaaya 28:18, 19.

Noonu xam-xam gu gën a bare ci xamle bi te Miller diiram teguwoon, dootul am jëfandikoo, waaye “xam-xam” bu jëm ci yégleb crise bu yàgg tey dox ci yoonu Alxames bi, dina wone ne seen kóllère ak dee dogalu na ko. Ñi nëbb “ci suulug fen,” dinañu xàmmi bu baax ne “Boroom bi Yàlla” moo teg “ca Siyon ngir taxawaay ab doj, doj bu jéem a natt, doj bu am solo bu nekk ci wet gu ëpp doole, taxawaay bu wóor,” waaye booba dina tarde lool. Fen yi ñu daan nëbb ci suufu ñoom bi ñuy jaar ci jaar-jaari nettali, booba dees na leen xàll ba lépp jeex. Bari ci yooyu fen yu leer, manees na leen a xàmmi yomb ci peeñu Dexu Ulai.

Millerite yi, ci topp seen xam-xamu Daniel saar ñaareel bi, jàppoon nañu ne nguur yi nekk ci Daniel juróom-ñetteel bi ak ñaar, mooy benn nguur yiit yi ñu wone ci saar juróom-ñetteel bi ak juróom-ñaareel bi. Wuute gi nekk diggante ñaari saar yooyu mooy ne saar juróom-ñetteel bi dafa tegtal mbir yu politig yi ci nguur yi, te saar juróom-ñetteel bi ak juróom-ñaareel bi dafa tegtal mbir yu diine yi ci nguur yi. Loolu moo tax Daniel saar juróom-ñetteel bi ak juróom-ñaareel bi ñu ko nettali ak baat yu jëm ci kër Yàlla gu sell gi.

Yàlla gu nekk ci téereb Daniyel ay sarax ci jaamuy Yàlla, waaye lépp lu ci nekk ci ay misaal yu sell yi ci sura ba dafa yàqu, te loolu mooy wone ne am na wuute bu leer diggante diine ju dëgg ju Almasi bi ak diine ju dul dëgg ju Seytaane. Xar mi mooy rab wu ñu daan jëfandikoo ci sarax ci kërug Yàlla gu sell, waaye bépp sarax buñu war a joxe ci kërug Yàlla gu sell dafa wara mat te amul benn sikk. Xar wi nekk ci sura juróom-ñaar bi, kenn manula ko jëfandikoo ci sarax ci kërug Yàlla gu sell, ndaxte ñaari wéer yi bokkuñu woon benn mel.

Noonu maa yéeg samay bët, ma gis, te xoolal, amoon na fa kanam dex bi njëmbët bu am ñaari wéñ: te ñaari wéñ ya yéegoon nañu; waaye kenn ci ñoom ka gëna kawé moo gën a yéeg ba ca beneen ba, te ka gëna kawé ga moo mujje génn. Daniel 8:3.

Am xaram bu am ñaari gemmiñ yu guddóowante duñu ko maye muy sarax ci kër-yàlla Yàlla, waaye misaal bi du ci diiney dëggug Yàlla; mooy ci diine gu fenkatug Seytaane, maanaam

jambaaru boka. Nguur gu ci toppoon dafañu ko tegtaloona ak bëy, te moom itam sarax la ci kër-yàlla; waayeeat bëy ba dafa yàquoon, ndaxte amoon na benn gemmiñ ci diggante bëtam yi, ba ñakk njubte ak yemug mat gu ñu bëgg ci sarax su kër-yàlla.

Bi maay xalaat loolu, xool-leen, ab bëy-góor jóge na ci sowu-jant, di romb suuf si yépp, te du laal suuf si; te bëy ga amoon na wér-gu-mag bu siiw ci diggante bëtam. Daniel 8:5.

Ci mujj, bëñu mbëj mi damm na, ba jur ñeenti bëñ, te loolu itam tere ko nekk sarax gu ñu man a jébbal ci kër Yàlla.

Kon nag nag bu mag biir lool; te ba mu ame woon doole, bënn bi mag damm na; te ñenti yu am solo génn nañu ci boppam, jëm ci ñenti ngelawi asamaan. Daniel 8:8.

Daniel saar juróom-ñaar ñett, tàmbalee na te duñu ci wax Nguurug Babilon ak benn misaal. Babilon, mooy njëkk nguur gi ci waxu yonent yi ci Biibël, ñu ko taxawal ba noppi ci Biibël jaarale ko ci ñaari seede yi nekk ci saar ñaareel ak saar juróom-ñaareel; waaye ci saar juróom-ñett, ñu bëgg a nëbb Babilon ngir fësal njariñu yonent bi ci paabté, muy ne mu jot na ci gaañu dee bu metti te mujj na wéraat. Ci biir jamono ji tambalee ca gaañu deem ba taxaw ba kera mu wéraat, paabté bi dañu ko nëbb, walla fàtte ko, ci wàllu yonent. Njàngaleg nëbb boobu itam ñu ko misaale woon ci ne nguurug Nebukadnesar ñu ko teqale woon, te gannaaw loolu ñu delloo ko.

Benn biiru ñaareel ci téereb Daniel tàmbalee na ak misaal gu jub ci ñaareelu nguur gi, bi mu jëfandikoo mbëllu-jur gi ngir tegtal nguurug Medo-Perse, te gannaaw loolu jël na bëy-safara bu yàqu bi ngir tegtal nguurug Gres. Gannaaw ga, ci benn ci ñeenti ngélaw yi, yi ñaari weñ yu Gres tasaaroo ca, Daniel gis na bëñ bu ndaw bi di tegtal ñeenteelu nguur gi, maanaam Room. Bëñ bu ndaw bi dafay tegtal ñaari jamono yu Room, yi ñu tegtal ci ñeenti aaya. Room gu pagan ñu ngi ko tegtal ci bëñ bu ndaw bi ci jëndeer gu góor, te Room gu papal ci bëñ bu ndaw bi ci jëndeer gu jigéen.

Te benn ci ñoom génn na fa ab ñiiw bu ndaw, te mu magg lool ba xel; jëm ci bëj-gànnar, ak ci bëj-penku, ak ci réew mi neex. Te mu magg lool, ba agsi ci mbooloom asamaan; te mu sànni ci suuf yenn ci mbooloo ma ak yenn ci biddéew ya, daldi leen dóor ci tánkam. Waaw, mu yékkati boppam sax ba ci Boroom mbooloo ma; te ci ndigalam sarax si ñuy jébbal bés bu nekk jëlees na ko, te bérabam bu sell bañees na. Te am na mbooloo mu ko jox ngir jëfandoo ak sarax si ñuy jébbal bés bu nekk ndax bàkkaar; te mu sànni dëgg gi ci suuf; te mu def ay jëfam, te am yoon. Daniel 8:9–12.

Bëñ bu ndaw bu Room bi dugg ci nettali bi ci aaya juróom-ñeent, wonees na ko ci jëfandikookat bu góor; te gannaaw loolu ci aaya fukki, bëñ bu ndaw bi wonees na ko ci jëfandikookat bu jigéen; te itam ci aaya fukki ak benn, bëñ bu ndaw bi dellu nañu koo wone ci jëfandikookat bu góor; te ba noppi ci aaya fukki ak ñaar, wonees na koat bu jigéen.

Danjel sarax 8, nëbb bi kër gi jëkk bi, ba noppi ñaari nguuru yu ci topp teg leen muy rabu kër Yàlla yu yàqu; te nguuru gu ñeenteel gi, dees na ko wone ci benn waññ. Waññ woowu yàqu na ci waxu yonent, ndax feeñ na ni góor, ba noppi jigéen, ba noppi góor, te mu dellu jigéen.

Jigéen du sol yëf lu jëmé ci góor, te it góor du sol yëre yu jigéen; ndax ñépp ñi koy def, seeni jëf yàq na ci kanam Aji Sax ji, sa Yàlla. Deuteronomy 22:5.

Feeñu góor gu tuuti bi ci Room gu pagan nekk na ci aaya yi juróom-ñeent ak fukk ak benn, fekk feeñu jigéen gu tuuti bi ci Room gu papal nekk na ci aaya yi fukk ak juróom ak fukk ak ñaar. Jins bu tuuti bi dees ko xam bu ñu seetee waxi Dañeel ci tolluwaayu mbind mi njëkk, lu Miller mënu woon a gis, ndax moom dafa jëfandikoo woon rekk Cruden's Concordance, te Cruden's Concordance joxul benn xibaar ci làkk wi njëkk. Coppiteg jins yi jaarale ci ñeenti aaya yooyu, ñi tekki Biibël bu King James gis nañu ko, te dañu denc jins yi ci xët wi, su fekke ne xam nga li war a seet.

Tegginkat yi xamale woon ne am na wuute ci diggante ndaw baat bu góor ak ndaw baat bu jigéen bi nekk ci sarax yu juróom-ñeent ba ak fukk ak ñaar, te ñoom feeñal nañu ko ci baat bi “it.” Baat bi “it” jëfandikoo nañu ko ngir ndaw baat bi su nekke ci jamono ju jigéen. Xoolal Daniel saar juróom-ñett, aaya fukk:

Te mu mággaat lool ba agsi ci mbooloom asamaan; te mu sànni ci suuf yenn ci mbooloom ga ak yenn ci biddéew yi, ba dox ci seen kaw. Daniel 8:10.

Mu « mág na lool », te « mu sànni suuf », noonu la firndeel ne bëñ bu ndaw ba mooy jigéen ji. Aaya fukki ak ñaar nee:

Te ñu ko jox mbooloom xare ngir daan sarax su bes bu nekk bi ndax tooñ, te mu sànni dëgg gi suuf; te mu jëfe, ba am njàmm. Daniel 8:12.

Ci waase fukki ak ñaar, baat bi ñuy wax ne “ko” yokk nañu ko, te du tegtal bu jub ci ndaw wàll wa, ndaxte ndaw wàll wa ci waase bi ñaari yoon lañu ko màndargaale ni “moom,” noonu muy tegtal jigéen. Ñi tekki woon wax ji xamoon nañu leer ne Daniel dafa wërle góor ak jigéen ci jëfandikookat yi, waaye dañoo mel ne dañu wóorul woon li Daniel bëggoon wax; ba tax ñoo jéem a def ndaw wàll wa ci waase bi muy góor ci jinsi, jaare ko ci yokk baat bi ñu bind ci italik ne “ko,” waaye loolu Daniel waxu ko dëgg-dëgg du ko saxal. Ay waxam dañuy màndargaale ndaw wàll wa ne jigéen la, te “moom” (ndaw wàll wu jigéen wi) sànni na dëgg gi suuf, te “moom” (ndaw wàll wu jigéen wi) jëfe na te am na yokk.

Ci wërs 9, wax ju mel ne “bëñ bu ndaw” am na jëmmu góor te muy tekki Room gu pagaan. Mu jóge na ci benn ci “ñenti ngelaw yi” yi Mbooloom Gereg daan tasaaroo. Ci wërs bi, ci dëppook njàngat bindu jaar-jaar, Room gu pagaan daan naxeex ba nott ñetti barab yu geografik bi muy jël taxawaayam ci gàngune suuf si.

Te benn benn ci ñoom amoon benn tuuru bu ndaw, te mu mag lool ba ëpp, jëm ci bëj-gànnar, ak ci penku, ak ci réew mi neex. Daniel 8:9.

Ci sarax fukki ak benn (fa la xuloo gu jëm ci “bu bés bi” fekk benn ci bérabam yu mag), ñu mel ni ndaw miiru baat ba mooy “moom,” “ko” ak “yam.”

Waaw, mu yékkati boppam ba ci Buurub mbooloom yi, te ci moom lañu jële sarax su bés bu nekk; te kërug sellal gaam gi ñu daanu ko. Daniel 8:11.

Dina yakkute ci njàngum bii ci mbind mi ci topp.

“Bépp pexe bu nekk ci Kàddu Yàlla am na fu mu war a nekk, te bépp dëgg am na soloom. Te tabax gu mat sëkk gi, ci pexeem ak ci yoon wi ñu ko defee, di seedeel Boroom bindoom. Tabax bu mel noonu, xel wu dul xelu Ki dul Jeex rekk moo ko mana xalaat mbaa sos.” Education, 123.